

عنوان مقاله:

جهانی شدن و ادیان توحیدی: فرصت ها و چالش ها

محل انتشار:

فصلنامه راهبرد، دوره 18، شماره 2 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

حسین مسعودنیا

خلاصه مقاله:

جهانی شدن اشاره به فرایندهای پیچیده ای دارد که سبب نزدیکی دولت ها و جوامع به یکدیگر شده است. این پدیده اگر چه قدمتی طولانی دارد، اما به نظر می رسد به معنای اخیر آن بیشتر از دهه ۱۹۹۰، پس از وقوع انقلاب ارتباطات به بعد مطرح گردید. جهانی شدن در عرصه های مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تاثیر داشته است که شاید یکی از مناقشه آمیزترین آنها موضوع فرهنگ جهانی باشد؛ موضوعی که منتقدین جهانی شدن آن را مساوی با سلطه فرهنگی آمریکا بر جهان دانسته اند. و برخلاف آن، موافقین جهانی شدن، فرهنگ جهانی را به معنای چفت و گیر پیدا کردن فرهنگ ها با یکدیگر می دانند. اما در این میان دیدگاه بینابینی نیز وجود دارد که معتقد به واهمگرایی فرهنگی است، یعنی جهانی شدن برای فرهنگ های مختلف هم یک فرصت است و هم یک تهدید. جهانی شدن بر دین هم، به عنوان یکی از زیرمجموعه های فرهنگ، دارای چنین ماهیت پارادوکسیکالی است؛ بدین معنا که از منظر تکنولوژیک و زیر سوال بردن فراروایت ها برای حیات دین و تقویت نقش اجتماعی آن یک فرصت بوده است؛ اما از منظر معنوی، به دلیل نسبی گرایی پست مدرنیستی و تحلیل آموزه های کلامی در قالب تحلیل گفتمانی، تهدید بوده است. شاید یکی از ملموس ترین پیامدهای جهانی شدن بر دین در دنیای معاصر، نزدیکی ادیان به یکدیگر و فراهم ساختن مقدمات شکل گیری نوعی الهیات جهانی باشد؛ موضوعی که نه تنها امکان گفتگوی ادیان را فراهم می سازد، بلکه سبب تقویت دین به عنوان یک جنبش نرم افزاری در صحنه سیاست جهانی می گردد.

کلمات کلیدی:

جهانی شدن، ادیان، فرهنگ جهانی، پست مدرن، گفتمان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1350008>

